

Aan de hand van oude foto's beschrijft voormalig verslaggever Peter Bloemendaal het leven in Arnhem in vroeger dagen. Vandaag de brug over het spoor.

▲ De onbewaakte spoorwegovergang tussen landgoed Marienberg en de Bovenbergstraat in 1865. FOTO GELDERS ARCHIEF

De onfortuinlijke oversteek van Cornelis Hiddingh

De voetgangersbrug over het spoor tussen de Brugstraat en de Bovenbrugstraat is misschien wel de drukst belopen en befietste spooroversteek van Arnhem. Vooral vanuit de Burgemeesterswijk en Heijenoord ben je via die brug wat sneller in de stad en het station dan omlopen of omfietsen via de Zypse Poort.

De huidige betonnen brug is niet de eerste die daar is gebouwd. De oorspronkelijke brug was van ijzer en kwam in 1867 in gebruik. Ze kreeg de naam Diaconessenbrug, naar het Diaconessenziekenhuis dat toen aan de Bovenbrugstraat stond. In de volksmond kreeg ze al snel de bijnaam IJzeren Brug.

Bij de ingebruikname van de Rhijnspoorweg in 1854 bestond de IJzeren Brug nog niet. Er was toen een onbeveiligde spoorwegovergang die de Amsterdamseweg verbond met de (niet meer bestaande) Bovenbergstraat.

Die spoorwegovergang kwam er niet vanzelfsprekend. De bewoners van landhuis Marienberg aan de Amsterdamseweg, Coenraad Alexander Weerts en Anna Maria de Jongh, konden tot de komst van de spoorweg vrij wandelen via de Bovenbergstraat richting de Utrechtseweg en de binnenstad. De spoorweg zou die wandelweg

blokkeren en daar waren de rijke bewoners van Marienberg bepaald niet blij mee. Zij hadden er weinig zin in om helemaal via de Zypse Poort te moeten omlopen. Zij gebruikten hun invloed en bedongen het recht van overpad via een onbewaakte overgang naar de Bovenbergstraat.

Vanaf 1864 werd Marienberg bewoond door Cornelis Hiddingh. Hij was consul-generaal in Nederland van de Zuid-Afrikaanse Oranje-Vrijstaat. Marienberg diende toen als consulaat, de enige ambassade die Arnhem ooit rijk is geweest. Het landhuis heeft nog lange tijd bestaan en had later onder meer de functie van kantoor op het complex van poetsdoekenmaatschappij Neproma.

Ook Cornelis Hiddingh maakte gebruik van het recht van overpad. Dat werd hem noodlottig. In 1871 lette hij bij het oversteken van het spoor niet goed op en werd hij gegrepen door een stoomlocomotief. Hij overleefde deze botsing niet en heeft daarmee de twijfelachtige eer dat hij zeer waarschijnlijk het eerste dodelijke slachtoffer in Arnhem was van een aanrijding van een persoon met een trein. Dit ongeval was de aanleiding voor de bouw van de IJzeren Brug. De overgang werd gesloten.

▲ De IJzeren Brug in 1866. Er wordt dan de laatste hand aan gelegd.

FOTO GELDERS ARCHIEF